

Family of layers

אילן שגב

אילן שגב יוצר תצלומים היפר-ראליים¹, המורכבים מדימויים מוכרים וסמליים שונים המחוברים יחדיו כסצנה בודדת של עולם מנוכר וזר. כוחם של דימויים אלו לרמז על בדידות, אורית אסון ומוות.

יד מוטלת על דשא, שלדי דגים מונומנטאליים הנעים כמכוניות על כביש מהיר, גבר אוסף באמצעות יעה ציפור ללא רוח חיים, חרק אימתני המאיים להשתלט על שדה טריטוריה אנושית, ופגל גוף תחתון של בובה צף בנהר. אלו הם מספר דוגמאות לתצלומיו המפליאים לנסח ויזואלית את הרמיזה על המוות. בחיבור "המספר" כותב ולטר בנימין: "זה מאות בשנים ניתן לעקוב כיצד, בתודעת הכלל, מאבדת המחשבה על המוות מנוכחותה המתמדת וממוחשיותה. ובמהלך המאה התשע עשרה מימשה החברה הבורגנית, באמצעות סידורים היגיינים וחברתיים, פרטיים וציבוריים... לאפשר לבריות להתחמק ממראה הגוססים"².

הדחקתו של המוות מוחלפת בתקופתנו בעוצמה, האמנות העכשווית מציגה דימויים המעוררים היזכרות ישירה בקיומו אם בעקיפין או במישרין. אמנים בינלאומיים דוגמת דמیان הירסט (Damien Hirst) וסינדי שרמן (Cindy Sherman) מציגים בעבודותיהם דימויים מרמזי רעות. כך גם בתצלומיו של אילן שגב, המאזכרים קונטציות מוות, אך למרבה האירוניה התצלומים המנוכרים שלו דוקא מספקים איכות חלומית, רבת אסתטיקה ויפוי.

עולם ההכלאות הסוראליסטי שלו נע בין ניגודים שונים: בין יופיו ותמימותו של טבע לסצנות אלימות, בין מרחבים פתוחים לפריימים כלואים, בין עולם עבר-ישן ליצירי כלאים עתידיים. התצלומים השונים מייצרים השפעה רגשית על המתבונן, על אף שאינם מרכיבים שרשרת סיפורית אחת, הנעה סביב ציר נושא מוגדר הנובע מסדרת עבודות, אלא אנקדוטות סיפוריות המייצרות רב שיח פנימי, המעורר אי נוחות.

תהליך עבודתו מורכב, ממושך ומצריך יכולת טכנית גבוהה. מלאכת עיבוד המרכיבים רבת שכבות ונמשכת בין מספר ימים עד לחודשים עד כי התצלום מקבל איזו איכות ציורית ועם זאת מאפשר הצצה אל עולמו הפנימי הבדיוני, עולם של פנטזיות מורבידיות מודחקות, ההופכות לאמת דיגטלית.

נורית טל-טנא - אוצרת התערוכה.

1. ע"פ לקסיקון המושגים הפוסט מודרניסטי של הפלוסוף ז'אן בודיאר. משהו מזויף ומלאכותי שבסופו של דבר מגדיר את האמיתי יותר מן הדבר האמיתי עצמו.

2. ולטר בנימין, המספר: הערות ליצירתו של ניקולאי לסקוב, הרהורים: מבחר כתבים, כרך ב', הוצאת הקיבוץ המאוחד, עמוד 185.